

ليلى گلستان از مواجهه سي سالهاش باقشر متوسط جامعه ايراني مي گويد؛

در گذشته پولدارها علاوه بر پول تواضع هم داشتند





از مرگ مرتضی پاشایی روزها می گذرد. اما ر موت موصفی پختین وروسی صدر در این بحثها از زوایای گوناگون همچنان در جریان است. محسن شهرناز دار انسان شناس و محقق موسیقی، در گفتوگویی که میخوانید با اشاره به وقایع بعداز مرگ مرتضی پاشایی خواننده جوان، از طبقه اجتماعی جدیدی برای ما گفت که در موسیقی پاشایی به دنبال گمگشته های خویش می گــردد. بد نیســت که در کنــار همه تحلیل هایی که تابه امروز شنیده ایم، نظرات او رانيزبخوانيم.

. . . بەنظــر شــمانقــش واهميــت مطالعات موسیقی در دنیای امروز ماچیست؟

موسیقی برخلاف بسیاری از زمینه هایی که احتمالا در حُوزه علوم اُجتماعی بااتکابر بینشهاو روشهای ر - یا 7-مرتبط است و از طرف دیگر با اصول زیبایی شناسی ومفاهیم نظری حوزه فلسفه هنر . همچنین در زمین اجتماعی می تواند با مجموعه ای از عناصر فرهنگی نوعی رابطه اجتماعی برقرار کسرده و ویژگیهای جامعهراباز تاب دهدانسان شناسی موسیقی به عنوان یک گرایش مهم مطالعات موسیقی این ویژگی را مورد تأکید قرار می دهدو بر خوردی میان رشته ای با موضّوع دارد. دُر کشور مابیش از آن که به کار کردهای اجتماعی فرهنگشناسسی موسیقی توجه شود، اجُتماعی فُرهنگشناسی مُوسیقی توجهُ شود، نسبت به مطالعات فرهنگ قومی تمایل وجود دارد، در صورتی که مسائل جامعه شهری ایران از اهمیت بیشتری برخوردار است. شـناخت ناکافی از حوزه ... موسیقی شناسی و درعین حال ناآگاهی از مطالعات علوم اجتماعی پژوهشهای تجربی موسیقی شناسی در ایران را بیشتر به سسمت تکنگاریهای قومی و این استراعی و غیر کاربردی برده و جسارت ورود؛ سائل انتزاعی و غیر کاربردی برده و جسارت ورود؛ مطالعات شهرى موسيقى رااز محققان تجربي سلب کرده است. در حالی که آنچه امروزه بهعنوان گرایش پیشرو و نبض تینده دانش انسان شناسی موسیقی ". مطرحاست،شناختجامعهباتأکیدبرجوامعشهری از طریق موسیقی است، یعنی پاسخ به این سوال که از طريق اصوات، نغمات و أنجه كه تحت عنوان صدا و ر رین بر موسیقی در پیرامون ماوجود دارد، چطور می توان به واقعیتهای اجتماعی جامعه دست پیدا کرد.

واهید های جومانی جامعاتی بدادر از ملاقه مندان « در مورد پژوهشی که درباره ملاقهمندان آهنگهای مرشی پاشیایی و واکنشهای عمومی نسبت به مرگ ایس خواننده فقید انجام دادید، توضیح دهید.براساس یافتههای حاصل از این تعقیق، پاشایی از نظر ردهسنی، و پایگاه اجتماعی کدام گروه هارا بمایندگیمی *کند*؟ نمایندگیمی *کند*؟

گفت و گوبا محسن شهرناز دار، انسان شناس و محقق موسیقی

نمایش پوست اندازی اجتماعی در ماجرای یک مرگ

علوم/جتماعی قرارمی دهد.به طور مثال، اپلیکیشنی به نام اینستامسیج وابسته به اینستاگرام وجود دارد ایس تحقیــق گروهــی، از یــک ســو در حوزه انسان شناسی موسیقی قرار دارد که علوم اجتماعی را به نام ایستامسیج وابسته به ایست نرام وجود دارد که محسدوده جغرافیایی کاربر هر از نشخص است و جنسیت و گروه سنتی کاربر در آن مشخص است و گرایشهای اجتماعی فرهنگی و مطح تحصیلات افراد پیش از هر گونه تماس مستقیم، برای محقق قابل رؤیت است. در عین حال مشخصات بسیاری برای تفسیر و تبیین موضوع به خدمت می گیرد واز سوی دیگر از دانش موسیقی شناسی برای شناخت عناُصر دَقَيقُ تَر موســيَقايي موضــوع مُورد تحقيق اســتفاده مي كند موضوع تحقيــق همانطور كه فرمودیدواکنش عمومی نسبت به مرگ این خواُننده پاپ بود. با توجه به این که روشهای تحقیق در این از کاربرها براساس کلیدواژههایی که در کنار حوزه علایق وسلایق خودنوشتهاند، در بانکهای تصویری پاپ بود، با نوجه به بین حروس ــ ی ر ر ر _ _ حوزه بومی نشــدهاند، نیاز داشتیم از روش متفاوتی استفاده کنیم. واقعیت این اســت که واکنش مردم ايسن نرمافزارها طبقهبندى شسدهاند به اين ترتيم خیلی جلوتر از جریان تحلیل اجتماعی پیشرفته بود، به طوری که اغلب محققان، مطلعان و نخبگان را پیش بینی کنند، چرا تا این میزان در تحلیل و صفُحههای علاقه مندان این خُواننده در این كوتاەمُدتُ بەروشى عَينى،ملموس"وقَابل1تكابرسيم[ٌ] که از دل بحث های انسان شناسی موسیقی بیرون می آمد توجه داشته باشید که اغلب تحلیل هایی که تاکنون دریار واین اتفاق انحام شده، دریست مطالعات - سور سربر دین سعی ۱۳۰۰ سند و ضرورت داشت جامعه شناسی صورت گرفته است و ضرورت داشت که تحلیلی انسان شناختی با رویکرد محدود

ر سدسی کـه فناوریهــای نویــن در اختیار

بژ و هش هــا ی

این موضوع داشتُند، ارتباط برقرار شد در قدم بعدی پرسشنامههایی توسط گفتو گوهایی مجازی با آنان تکمیل شداین گفتوگوهایه دلیل رو در رو نبودن فراد، یک فرصت ویژه مطالعه محسوب می شد، چون نوعی امنیت برای پاسخگویان ایجاد می کرد. در نظر داشته باشید که در جامعه آسیب خوردهای که افراد دایما درحال گذاشتن ماسک بر چهره کردن موضوع و مطالعات میدانی انجام شـود.میدانسـتیم که شـبکههای اجتماعی در جریان اطلاع رسانی و برانگیختگی گروه هاوداران این خواننده نقش اصلی را ایفا کردهاند، از نند، گفتو گوهـای رودر و کمتر خود هـــــ ر صریح و شفافند. اما به واسطه امنیت به دست آمده در فضای مجازی، ارتباط راحت تر و آراء ر کی . . کری ر . کرد کو تحلیل آنها در حال سریحتری حاصل شد که تحلیل آنها در حال انجام|ست. این روبراین شبکههای مجازی متمر کز شـده و روش جدیدی را برای مطالعه آنها تعریف کردیے، تأکید ایےن روش بر استفادہ از امکاناتی است نتىجەاى كەتااىنجابە

ب... نتایج اولیه نشان ۵۵درصد کاربران

رر نامه بســـته از قبل تهیه شده و در اختیار

یژوهشگر قرار گرفته است، یعنی از طریق فناوری

یک فرصت استثنایی نه فقط در از تباط بااین موضوع بلکه در بسیاری از زمینه های مطالعات اجتماعی

. خواننــده فقید در فضای مجازی، بــابرخی مدیران

و تعــدادی از کاربرهایی که بیشــترین واکنش را به

. و نزولی زیادی در طبقــات مختلف اجتماعی اتفاق افتاد. این جابهجایی که بازه وسیعی از طبقات پایین میانی تا بالای میانی را در بر گرفته، نتایج اجتماعی چشمگیری داشته و گروههای جدیدی باویژگی های چند لایه و پیچیده را به وجود آورده است. در نتیجا برای دسته بندی گروههای اجتماعی جدید از نظر لرزشهای اجتماعی، سرمایه فرهنگی، اعتقادات و بُاورهـای مذهبی یا معیارهای زیبایی شـناختی مطرح در مصـرف فرهنگی و هنر، بـا موانع زیادی مواجه هُســتیمُ ماجَامعه معَاصرُ خُود رابُه دَرُستَی نمیشناسـیم ایــن درحالی اســت کــه مراکزی بین المللی در مورد نظام ارزش- داوری و باورهای سی عمومی جوامع، سنجشهای دورهای انجام می دهند. مثلا در استکهلم یک موسسه مطالعاتی وجود دارد که جامعه نسبتابزرگی از دانشمندان علوم اجتماعی را درگیر پروژههای میدانی وسیع در تمام دنیا کرد و باور داشتهای جوامع درباره جَنسیت، نژاد، ر. رور طبقه، دموکراسی، دین و مسائلی از این دست را بهطور ادواری مورد ارزیابی قرار می دهد. در کشـور ما ساُلهاست كه اين قبيل تحقيقات انجام نشده و درنتيجه ابهام لايههاي اجتماعي افزايش يافته است. در چنین شـرایطی تحلیل واقعـی از جامعه ایرانی مسـتلزم مطالعاتی متعدد، چند لایه و چندسویه و حتمامیان رشته ای است. پژوهش اخیر با درک این عی کردہ بہ بھانہ یسک واکنش ج

پاشایی پیداکندودر نخستین برداش پ ...ی.. گروههای اجتماعی جدید به عنوان اولین دســـتاورد

حامی این خواننده، زنان و دختران، عمدتا از طبقات

میانی جامعه ایرانی و در رده سننی ۱۷ تا ۲۷ســـال هستند. در نظر داشـــته باشید که تحرک اجتماعی

شدید در چند دهه گذشته و به خصوص سال های

اخیر، زمینه ساز جابه جایی طبقات در جامعه ایرانی بوده است. در ۱۰ ســال گذشته جابه جایی صعودی

. از نظر طبُقه اجتماعی جدیدی که درباره آن گفتید،وجهممیزهموسیقیپاشاییچیست؟ موسیقی پاشایی را باید در زمینه اجتماعی دید نه در اثر موسیقایی. یکی از مسائلی که در بحثهای اخُبر مُطُرح شـد، موضَّوع فرهنگ عامَّــه در برابر فرهنگ فآخر یاابتــذَال در برابرُ تفاخر فرهنگی ُبُود مسائلي كه عُملا در اين بحُثُ، مُحلي أَز اعُراب ندارُ د چراکه موسیقی پاشّایی پویایی واثر گذاری خود رادر رابطه باگروههای اجتماعی از کلام می گیرد که لزوما رابطه ای بامفهوم تنال موسیقایی ندار د. در تحقیق ما ر. نیز تأکیداغلب گفتو گوشوندهها بر مفاهیم مند بر در اندهای موسیقی پاشایی بود تا زیبایی شناسی صوتی آشر. اما به گسان من امتزاج صبوت و معنا موسیقی پاشسایی را حایز شسرایطی می کند که با احساسات گروه اجتماعی مورد نظر، همسـویی و

. همذاتپنداریٌدارد.

ادامه در صفحه ۱۰

،باناشناختگ<u>ے</u>

بادداشت

. ما نمی توانیم بگوییم که فرهنگ

امرمحال دربرابرتغييرات اجتماعي

اميرهوشنگ مهريار روانشناس جوامع امروزی به دلیل رشد و توسعه مختلفی است که لزوما همـ آنها مثبت

ابزار ارتباطی از جملے اینترنت، ماهواره و نرمافزارهای ارتباطی تلفنهای همراه، گذشته ما بسیار خوب، کامل و مثبت بسوده و هسر نسوع تُغييسري درحقيقست با یک دهه قبل تفاوتهای بسیاری پیدا ازبین رفتین ویژگی های مثبت است. کر دہ است. را الورادي المرادي المرادي المرادي المولات المولات المولات المولات المرادي المرادي المولات المولات المولدي المرادي ال ر ایسن تفاوت ها تاثیرات عمیقی در تحــولات جُامعــه، ارتباطــات اجتماعی اجتماعی و فرهنگی مثبت اسب . مردم در طول زمان و با افزایش آگاهی و و شــیوههای زندگــی بر جای گذاشــته و تاثیرات فوق عاملی برای تغییرات سریع و عمیق اجتماعی بوده است. اگر اطلاعات، نقاط ضعف گذشته را شناسا، کرده و اگر مفاهیم قدیمی پاسـخگوی نیازهای امروز آنها نباشد، بهطور قطع ایس مفاهیم را به کناری گذاشته و ما در دنیایی محدود و با ارتباطات بسته زندگی می کردیم، هرگز شاهد چنین از دیگسر فرهنگُها تاثیسر میپذیرنسد ب ... ــریعی نبودیم، اما با رشـــد و توسعه ابزارهای ارتباطی، این تغییرات مهم ترین تغییرات سال های اخیر در حوزه مهم رین تعییرت ساسی ... بر رر فرهنگی و اجتماعی به نظر من در حوزه ارزش هاست. بسیاری از مسائلی که ما در گذشته آنها را ارزشمند قلمداد می کردیم، اجتنابناپذیسر بسوده و نمی توانیم مقابل آن دیوار کشی کنیم. پرسش اصلی که در این حوزه مطرح میشود، این است که آیا امروزه ناکار آمدیشان اثبات شده و به جامعه ما نیز دســتخوش تغییر و تحولات صدارزش تبدیل شدهاند. این تغییرات نیز بـوده اسـت. پاسـخ اين پرسـش مثبت اسُت. مهم ترین تغییرات نیسز در حوزه افزایش آگاهی جامعـه، افزایش اطلاعات محدود به جامعه ما نیسـت. دیگر جوامع نیز چنین تحولاتی را در حوزه ارزشهای در بر بر کرده و مدام تجربه می کنند. به عنوان نمونه در روابط بین ملتها و ریکی شهروندان، شیوههای زندگی، انتظارات افراد، دیگران و جامعه قابل مشاهده است. حكومتها تغييرات عميقي ايجاد شده گســتردگی تحولات اجتماعی هرگز با قرون اخیر قابل مقایسیه نیسیت. اگر در در گذشته ما نگاه درستی به دمو کراسی ۱۰ســال قبل میدیدیم کــه تغییرات اجتماعی بهویژه در حوزه شیوههای زندگی بسیار آرام و غیرقابل احساس بـود، امـروزه سـرعت ايـن تحـولات رروره سرحه ایس تحولات بسیار سریع و حتی غیرردیابی است. بنابراین می توان گفت کـه جامعه امروز

ایران نیــز ماننــد دیگر جوامــع درحال

گذار و بهنوعی پوستانداختن است که نشانههای آن را می تبوان در حوزههای

مختلف اجتماعی، سیاسی و فرُهنگی مشاهده کرد. حال این پرسیش مطرح

مىشــود كهُ آيا تغييرات فُوق مثبت بوده

مفاهیم اجتماعی دارای ابعاد و عناصر

یا منفی است.

و حق حاكميتملتها نداشيتيم و اساسا و حق حامی معتمان الناسسيم و الناسا چنين ارزشـــى براى خود قايــل نبوديم. امــا امــروز دموكراســـى بــه يــک ارزش بين المللــى تبديــل شــده و بــراى همه ملتها قابل احترام است. بنابر این باید پذیریم کــه این تغییــرات اجتنابناپذیر بوده و بهویـــژه در حوزه فرهنگـــی، دیگر نمی توانیسم جلوی تاثیر پذیسری فرهنگ داخلسی و درونسی ایسران از فرهنگهای بیرونے را بگیریے۔ دیگے جوامع نیز نمی توانند مانیع از تاثیرپذیری فرهنگی خود باشند و اساسا در دنیای امروز مرزها ا فرهنگ مانند دیگر بهمفهوم قبلی دیگر قابل پذیرش و قبول